

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI KORMÁNYHIVATAL

T Á J É K O Z T A T Ó

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYE MUNKAERŐPIACI FOLYAMATAIRÓL A NEMZETI FOGLALKOZTATÁSI SZOLGÁLAT LEGFRISSEBB ADATAI ALAPJÁN 2020. MÁJUS

A NYILVÁNTARTOTT ÁLLÁSKERESŐK SZÁMA, ÖSSZETÉTELE ÉS ARÁNYA

2020. május végén Borsod-Abaúj-Zemplén megye járási hivatalai összesen 44 235 fő álláskeresőt tartottak nyilván, számuk 23,2%-kal (8,3 ezer fővel) haladta meg az egy évvel korábbit. Az előző hónaphoz képest mérhető 1,9%-os (0,8 ezer fős) emelkedés az egészségügyi járvány miatt hozott kényszerű gazdasági intézkedések hatásával áll összefüggésben. Az álláskeresők számának emelkedését megyénkben a közfoglalkoztatás jobban mérsékelte, mint az ország fejlettebb térségeiben. A megyében nyilvántartott álláskeresők számának országosból való részesedése tovább mérséklődött, május végén 12,2%-ot tett ki, kevesebbet, mint egy éve (14,2%).

A havi növekedés döntően a megyeszékhely térségét érintette, a járások felében stagnált vagy csökkent a nyilvántartott álláskeresők száma. Ezek az eltérések azonban továbbra is csak kisebb módosulást okoztak az álláskeresők számának megyén belüli eloszlásában. A május végi adatok szerint is a megyei álláskeresők 45%-át a három legnagyobb népességű járásban, a miskolci (10,9 ezer, 24,7%), az ózdi (4,7 ezer, 10,7%) és a kazincbarcikai (4,4 ezer, 9,9%) járásban tartották nyilván.

A május végén nyilvántartott álláskeresők között 22,7 ezer férfi (51,2%) és 21,6 ezer nő (48,8%) szerepelt, az egy évvel korábbihoz képest a férfiak száma nagyobb arányban emelkedett, mint a nőké (+25,5%, illetve +20,8%).

Május folyamán is az átlagosnál jobban nőtt a férfiak, a közép- és felsőfokú szakképzettségűek, valamint az idősebbek részaránya az álláskeresők között. Az álláskeresők egyik meghatározó csoportját az alacsony végzettségűek alkotják, számuk május végén 20,7 ezer főt (arányuk 46,8%-ot) tett ki, közülük 3,6 ezren (8,1%) az általános iskola nyolc osztályánál kevesebbet végeztek. A járvány munkaerőpiaci hatásaként májusban a középfokú végzettséggel rendelkezők száma 22 ezerre nőtt (49,6%), a diplomásoké pedig 1,6 ezer közelébe (3,5%) emelkedett. A középfokú végzettséggel rendelkezők nagyobb csoportja szakmunkásképzőben vagy szakiskolában szerzett szakmai végzettséget (25,9%), a többiek szakközépiskolai vagy szakgimnáziumi (egy részük technikai) szakképesítéssel rendelkezett (14,8%), illetve gimnáziumban érettségizett (8,9%).

Az álláskeresők több mint fele korábbi munkaviszonya vagy szociális rászorultsága címén pénzbeli ellátásra, támogatásra volt jogosult. 2020. május végén 10,7 ezer fő (24,1%) álláskeresősi ellátásban, 14,3 ezer fő (32,4%) pedig szociális jellegű foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesült. A hó végi zárónapon az álláskeresők 43,5%-a egyik jogcímen sem volt jogosult pénzbeli ellátásra.

A május végén nyilvántartott álláskeresők aránya a gazdaságilag aktív népességhez viszonyítva 15,6% volt – 3 százalékponttal több, mint egy éve -, az országos mutató ennél mérsékeltebb ütemben 7,8%-ra emelkedett. Megyén belül hosszú évek óta a legalacsonyabb arány - májusban 10% ill. 11,8% körüli – sok éve változatlanul a megyeszékhely térségében és a tiszaujvárosi járásban jellemző, de hosszabb ideje a megyei átlag alatt vagy a közelében alakul még több járásban is, pl. a sátoraljaújhelyi, sárospataki és a mezőkövesdi járásban.

HÁTRÁNYOS HELYZETŰ CSOPORTOK

2020. május végén a 16 járási hivatal nyilvántartásában 3 971 fő pályakezdő szerepelt, arányuk pontosan 9%-ot tett ki a nyilvántartott álláskeresők között - továbbra is jóval többet, mint országosan (6,4%) -, országosból való részesedésük pedig az összlétszáménál magasabb, 17,1% volt.

A legtöbb pályakezdő álláskeresőt a legnagyobb népességű járások tartották nyilván, így a miskolci járási hivatal 787 főt, az ózdi, a kazincbarcikai és a szerencsi járásban 350–400 fiatal, de több (pl. encsi, edelényi) járásban is 250-300 fő közötti volt a számuk. Az év első négy hónapjában lezajlott növekedéssel szemben májusban már csökkent a számuk (225 fővel, 5,4%-kal), az egy évvel korábbit pedig alig 200 fővel (4,9%-kal) haladta meg.

A pályakezdők többségét azok a fiatalok alkották, akik alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek (50,6%), s köztük is mintegy 270 fiatal (6,8%) a 8. osztály előtt abbahagyta a tanulást. A szakmunkásképzőt, szakiskolát végzetek részaránya május végén 15,1% volt, feleannyi, mint azoké, akik középiskolai szakképzettséggel és/vagy érettségivel rendelkeznek (32,1%). Ez utóbbiak többsége szakközépiskolát, szakgimnáziumot, technikumot végzett (19,3%), kisebb csoportjuk gimnáziumban érettségizett (12,8%). Diplomás álláskereső kevés a pályakezdők között is (2,2%).

A tartósan, egy éven túl nyilvántartott álláskeresők száma éveken át csökkent, az előző év tavaszától viszont lassú növekedés tapasztalható. *Május végén 12,1 ezer fő* minősült tartósan álláskeresőnek a megyében, 20,8%-kal (2,1 ezer fővel) több, mint egy éve.

A megyében regisztrált álláskeresők között *a legalább 50 éves korosztály* (13,8 ezer fő) részesedése 31,1%-ot, *a 25 év alatti fiatalok* száma 7,1 ezer főt, arányuk 16,1%-ot tett ki. Az előbbi csoport létszáma 20,3%-kal (2,3 ezer fővel) haladta meg az egy évvel korábbit, a fiataloké ennél kisebb mértékben emelkedett (18,2%-kal, 1,1 ezer fővel).

Jelentős létszámot képviselnek az álláskeresők között azok, akik *sem iskolarendszerű, sem OKJ-s tanfolyami képzés során nem szereztek szakképzettséget*. A hónap végén 15,9 ezer személy volt ilyen értelemben szakképzetlen a megyei álláskeresők között, 2 ezer fővel (14,5%-kal) több, mint egy éve. Az álláskeresők összes létszámán belüli arányuk 36%, nagyobb, mint országosan (30,6%).

BELÉPÉSI FORGALOM

2020. május folyamán 4,6 ezer álláskeresőt vettek nyilvántartásba megyénk járási hivatalai, az első alkalommal regisztráltak aránya mindössze 6%-ot (280 főt) tett ki, a túlnyomó többség már volt korábban is regisztrált álláskereső (4,3 ezer fő, 94%). A belépők havi létszáma mintegy 600 fővel (14,8%-kal) múlta felül az egy évvel korábbit. Az előző hónaphoz képest is tovább lassult a beáramlás üteme, 33%-kal kevesebben kértek álláskeresőként való regisztrálást, mint áprilisban. Csak az adminisztratív szolgáltatás végző cégektől kikerültek száma emelkedett májusban, egyéb területekről mérséklődött a beáramlás a nyilvántartott álláskeresők közé.

MUNKAERŐIGÉNYEK ALAKULÁSA

2020. május folyamán a megyei munkaadók összesen közel 2,6 ezer fő foglalkoztatására alkalmas üres állást jelentettek be a járási hivatalokban, amelynek közel fele (45%) az elsődleges munkaerőpiacon, 55%-a a közfoglalkoztatási programokban állt rendelkezésre.

A bejelentett összes üres állás *80%-a támogatással jött létre, 20%-a támogatás nélküli állás volt. Támogatással 2,1 ezer fő közvetítését kérték* a munkáltatók, közülük mintegy 660 álláskeresőt bértámogatással elsődleges munkaerőpiaci állás betöltéséhez kerestek, 1,4 ezer főre pedig a közfoglalkoztatásban volt igény. *Támogatás nélkül 510 főre kezdeményeztek munkaerő-közvetítést a megyei elsődleges munkaerőpiac munkaadói.*

A legtöbb új munkaerőigényt a miskolci (830 állás, 33%), a kazincbarcikai és az ózdi (210-210 állás, 8-8%), valamint a szerencsi (180 állás, 7%) járásban működő munkaadók jelezték. Ezen kívül további négy kistérségben (pl. edelényi, cigándi) jelentettek még be 100-150 üres állást, melyek többnyire a közfoglalkoztatási programokban álltak rendelkezésre. Ez utóbbi állások részaránya a járások felében meghaladta a 60%-ot. Az elsődleges munkaerőpiacról érkezett állásbejelentések részaránya kiemelkedően nagy, 80% volt a tiszaujvárosi járásban, de számottevő arányt (51-61%) képviseltek a szerencsi, tokaji, sárospataki és a mezőkövesdi járásban is.

A havi elsődleges munkaerőpiaci kereslet (1,2 ezer állás) több mint harmada a miskolci (37%), további 10-10%-a a kazincbarcikai és a szerencsi járásban állt rendelkezésre, máshol 15-60 főre irányuló elsődleges munkapiaci keresletet jelezték a helyi munkáltatók. Rendszerint ezekhez az

állásajánlatokhoz is támogatási kérelem társult, az ilyen állások részaránya jellemzően 70-90% között alakult.

A nyílt munkaerőpiaci foglalkoztatók által bejelentett összes állás 21%-a építőipari, 20%-a feldolgozóipari cégek munkaerőigénye volt, további 14%-át kereskedelmi vállalkozások, 8%-át pedig közigazgatási intézmények jelentették be. Éves összevetésben az építőipar, a tudományos és műszaki tevékenység, valamint a szállítás, raktározás igényekben volt néhány fős többlet, egyéb területekről - különösen a feldolgozóipari, kereskedelmi és adminisztratív szolgáltató cégektől – kevesebb üres állást jelentettek be, mint tavaly májusban. Az előző havi alacsony szinthez képest viszont csak az építőiparból jelzett üres állások száma csökkent néhány fővel, egyéb területekről, főként a feldolgozóiparból nőtt a közvetítési igények száma.

Az elsődleges munkaerőpiaci állások kissé több mint felére (52%) szakképzetlen dolgozók felvételét tervezték a munkáltatók. A szakképzett álláskereső iránti havi kereslet 560 állás (48%) betöltésére irányult, egy-egy szakirányban többnyire 1-3 főt kerestek a megyében. Ennél nagyobb, 40-60 fős igény csak bolti eladó, kőműves és tehergépkocsi-vezető munkakörök betöltésére irányult, továbbá 10-30 fős közvetítési igény jelentkezett még festő-mázolók, ácsok, villanszerelők, lakatosok, hegesztők, gépjármű-szerelők, vezeté- és csőhálózati szerelők, fém- és egyéb tartószerkezet szerelők, szakácsok, irodai adminisztrátorok, valamint építő- és gépészmérnökök iránt.

A közfoglalkoztatás területére kért több mint 1,4 ezer álláskeresőnek jellemzően segéd- vagy betanított munkát kínáltak a közfoglalkoztatók, alig 80 (6%) helyre vártak szakképzett álláskeresőt. Ezeknek az igényeknek a nagy többsége, ahogy eddig, gyakorlatilag négy-öt féle szaktudással rendelkező álláskeresőkre irányult: mezőgazdasági gépszerelői, munka- és termelés-szervező, irodai ügyviteli feladatokhoz értő, valamint különféle építési szakmákban jártas munkavállalók alkalmazására.

CSOPORTOS LÉTSZÁMLEÉPÍTÉSEK ALAKULÁSA

2020. május hónapban egy miskolci és egy ózdi munkáltató jelentett be csoportos létszámcsökkentésre vonatkozó döntést összesen 1025 főt érintően. Ezek végrehajtására júniusban, illetve lépcsőzetesen az év második felében kerül sor. 2020. január-május folyamán összesen 5 - a kereskedelem, fémmegmunkálás, villamos berendezés gyártása, vagyonkezelés, illetve számítógépes programozás területén működő - foglalkoztató döntött csoportos létszámcsökkentésről a megyében, melyek révén összesen 1251 munkavállaló állása szűnik meg. Az állások többségét telephely bezárása miatt az ózdi, kisebb részét a miskolci járásban számolják fel.

MUNKAHELYVÉDELMI ÉS MUNKAHELYBŐVÍTŐ BÉRTÁMOGATÁSOK IGÉNYBEVÉTELÉNEK ALAKULÁSA

Az új típusú koronavírus járvány okozta foglalkoztatási, szociális hátrányok mérséklése érdekében létrehozott, 2020. április, illetve május közepétől igényelhető támogatások közül május végéig a csökkentett munkaidős foglalkoztatás támogatása iránt 520 munkaadó 8 503 munkavállalóját érintően, a kutatás-fejlesztés-innovációs munkakörben foglalkoztatott magasan képzett szakemberek munkájának védelme érdekében 23 vállalkozás 756 főt érintően nyújtott be támogatási kérelmet a megyében. Az esetek többségében a 3 hónapos időtartamra megállapítható támogatások folyósítása a hónap végéig el is kezdődött. Az új munkahelyek létrehozása esetén igénybe vehető, 6 hónapon át biztosított bérköltség támogatásra a hónap végéig 293 munkaadó nyújtott be kérelmet, ezek révén 367 álláskereső foglalkoztatását szolgáló új munkahelyek kialakítására kerülhet sor a megyében.

Miskolc, 2020. június 23.